

[Baunsgaard.]

det har været gavnligt, at vi fra dansk side så afgjort har ladet forstå, at vi under alle omstændigheder agter at følge England ind i de seks. Havde det ikke også af hensyn til vore partnere i frihandelsområdet været ønskeligt, om vi havde indtaget en lidt mere afventende holdning? Kan det i øvrigt anses for en given ting, at engelsk tilslutning kun kan ske gennem almindeligt medlemskab? Ud fra en europæisk betragtning var det ønskeligt, om der kunne findes veje til et bredt samarbejde mellem de seks og de syv. Ikke mindst må vi fra dansk side være interesseret i, at det sker ud fra en nordisk betragtning. Et bredt samarbejde mellem de syv og fællesmarkedet fremmes ikke, så vidt jeg kan bedømme det, når på forhånd et enkelt af de syv lande melder sig til optagelse.

Jeg ved derfor ikke, om det er helt ubegrundet, når der i dag rettes bebrejdelser mod Danmark for, at det har været lidt for emsig. Det er trist, hvis vor store iver har mindsket tilliden til os hos vore partnere i de syv. Noget synes i den seneste tid at underbygge den opfattelse, at Englands tilslutning til de seks ikke er lige forstående, og heller ikke alle inden for fællesmarkedet synes at nære samme interesse for at få England med. Derfor er det muligt, at afgørelsen ikke er så nær, som mange herhjemme har været tilbøjelige til at antage. Derfor understreger jeg, at det for det radikale venstre er en oplagt ting, at der ikke er sket nogen udvikling i fællesmarkedet, som gør en ensidig dansk tilslutning ønskelig.

Jeg bemærkede, at det ærede medlem hr. Erik Eriksen udtalte, at de fordele, Danmark har opnået ved at gå ind i de syv, ikke har kunnet opveje ulemperne ved at holde sig uden for de seks. Jeg ved ikke, hvad det ærede medlem bygger dette på. Indtil nu er det dog vist aldeles klart, at de svenske og engelske indrømmelser til dansk landbrug har opvejet ulemperne ved vor eksport til de seks. Danmarks traditionelle eksport til de seks er jo i alt væsentligt opretholdt. Spørgsmålet er, hvordan det vil gå i fremtiden, såfremt markedsdelingen i Europa trods alt fortsætter. Det er det store spørgsmål for dansk landbrug. Men det er for mig stadig en gåde, at ven-

stre synes at betragte det som en helt given ting, at vi ikke vil møde nye vanskeligheder hos de udenforstående lande, såfremt vi indmelder os i de seks. Vi kan håbe det, men at undlade at gøre opmærksom på risikoen er vist dog for letsindigt. Vi sælger dog stadig betydelig mere uden for end inden for de seks.

Jeg bemærkede også med interesse, at det ærede medlem hr. Erik Eriksen gjorde opmærksom på, at man ikke måtte regne med, at det blev fuldstændig uden vanskeligheder for dansk landbrug, hvis vi tilslutter os de seks. Det glemte det ærede medlem og venstre at gøre opmærksom på, da vi i sin tid tog stilling til markedsdannelsen. Forklaringen er måske den, at man nu regner med, at der er større sandsynlighed for, at det kan blive prøvet.

Det ærede medlem hr. Erik Eriksen sagde videre, at England og de skandinaviske lande havde betydelige interesse modsætninger — åbenbart modstridende landbrugsinteresser. Ja, det må man antage de har, når den ene er storkøber og den anden er storsælger. Men det farlige ved denne udtalelse er jo, at man skaber en fornemmelse hos landbruget af, at vi har en fælles interesse med fællesmarkedslandene, og det har vi ikke. Det må jo understreges, at ingen endnu kender landbrugets fremtidige muligheder inden for de seks. Indtil nu er det jo ikke lykkedes at få en landbrugsaftale, og for mig er det ret indlysende, at de kræfter, der også inden for de seks ønsker at bevare enkeltlandenes landbrugsbeskyttelse, er de stærkeste. Helt af sig selv kommer det ikke til at gå, såfremt vi beslutter os til at gå ind i de seks.

Til alt dette må føjes, at de betænkeligheder af politisk og kulturel art, som gjorde sig gældende tidligere over for tilslutning til de seks, stadig er lige store. Fællesmarkedet er ikke blot et handelsmæssigt samarbejde — her vil det oplagt blive bedre, hvis England går med — man kan håbe, at det også bliver bedre politisk, og der er vel grund til at antage det. Men det var jo det politiske, der mere end noget andet fik præsident Kennedy til at lægge pres på England, og fra amerikansk side har man ikke lagt skjul på, at hovedinteressen for USA er den at få de europæiske NATO-lande samlet i en sammenslutning handels-